

Člani voak četrtlet in polletno vred ali v letnici s pošiljanjem denar za celo leto 52 din., za 16 dni, četrt leta 16 din., letno Jugoslavije 52 din. Naročnina se pošlje upravništvo "Slovenski Gospodar" v Maribor, Koroška cesta 5. Če dopušča do oddaje naročnina se plačuje v naprej. Telefon interniban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Polnina plačana v gotovini.

Izdajništvo je v Mariboru Koroška cesta št. 5. Račun plači se ne vrača. Upravništvo sprejema naročnine in reklamacije. Cene insercij po dogovoru. Za večkratno oglaševanje primeren popust. Ne sprejemamo reklamacije za politične proste. Čekovni račun pošilja se uredu Ljubljana št. 1942. Telefon interniban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

52 številka.

MARIBOR, dne 24. decembra 1924.

58. letnik.

Bogu slava, ljudstvu mir!

»Slava Bogu na višavah, mir ljudem na zemlji!« Božični pozdrav je to, najprej izrečen od nebeskih angelov v Sveti noči nad betlehemskimi jasticami. Od takrat je bil ponovljen nešteto krat. Ni ga pozdrava, ki bi bil izgovorjen med človeštvom tolikokrat, kolikokrat so bile govorjene te besede.

Nebeški pozdrav je to, sporočen od Boga človeštvu o priliki rojstva Zveličarja celega sveta in vsega človeštva. V njem je izražen pomen betlehemske skrivnosti. Namen prihoda Sinu božjega na svet je bil osloboditev ljudi iz pod jarma greha in hudobije in vzpostavitev božjega kraljstva na zemlji, kjer bi se naj dajala Bogu čast in med ljudmi kraljeval mir.

Božični pozdrav je hkrati z božje priprostitimi in globoko jednatimi besedami izražen program kraljstva božjega na zemlji, v katero so poklicani vsi narodi. Za naš narod so te besede vedno pomenjale življenski program.

Slovensko ljudstvo se je vedno trudilo, da uravna svoje življenje po smernicah, ki jih po Zveličarjevem navodilu določuje katoliška Cerkev. Dajati vselej in povsodi Bogu čast, je naše ljudstvo smatralo ter z malimi izjemami še vedno smatra kot najglavnejšo svojo nalogo. Iz tega razmerja do Boga sledi in na njem temelji ono pravilno razmerje do sebe in do drugih, ki ga božični angelski pozdrav označuje kot mir ljudem, ki so dobre volje.

Ta svoj življenski program hoče naš narod udeležiti tudi v sedanji naši državi. Zato je njegova zahteva: katoliški veri in Cerkvi svoboda za razvoj in udeleževanje vseh njenih sil! Katoliški Cerkvi vse njene pravice za vzgojo naroda in zlasti mladine!

Na stolčku ministra prosvete sedaj sedi mož, ki mrzi vse to, kar vsebuje katoliški program. Svetozar Pribičević je zagrizen protivnik udeleževanju katoliške ideje. Zato bi rad iz šol izločil katoliško duhovništvo ter na vse pokrajine raztegnil načela srbskega šolskega zakona, ki ne pozna in ne prizna delovanja duhovnika v šoli. Prepoved Marijinih družb med dijaštvom ter katoliške telovadne organizacije med učenci je izšla iz njegove velike mržnje napram vsemu, kar diha katoliškega duha. Pribičevićev pomagači, dr. Zerjav in njegova demokratska kompanija v Sloveniji, bi radi to začrnilo pred očmi naroda kot klerikalizem, naše ljudstvo pa dobro ve, da je to pravi in pristni katolicizem, da tukaj gre za katoliška načela in pravice katoliške Cerkve.

Ker pravi nositelji uprave v naši državi nočejo dati Bogu, kar je božjega, in Cerkvi, kar je cerkvenega, ni čudno, da so se odtujili tudi drugi točki božičnega programa: miru med ljudmi. Ne sejejo miru med državljani, marveč širijo razdor, prepir in sovraštvo. Ni ga večjega nasprotja proti božičnemu miru, kakor so razmere neslo-

ge, razdora in prepira med člani naše države. Pri tem je najbolj žalostno to, da sedanji vlastodržci hočejo razdor in nemir, ker zanikajo načelo in zahteve sporazuma. Narode tirajo v prepir in svajo, državo pa v nesrečo.

Naše ljudstvo hoče mir, do katerega ima pravico kot do božjega izročila. Zato odklanja vse kalilce miru, vse gazitelje prava in poštenosti, vse nasilnike in pokvarjence. Stojec na stališču, da mora tudi naša država dati Bogu, kar je božjega, in Cerkvi, kar njej pripada, zahteva naš narod, da morajo krmilarji naše države voditi ladjo države v vode sporazuma, sloge in miru. Bog nad nami, pravica med nami, in prišel bo tisti mir, ki je potreba in največje dobro za poedince, za narod in za državo.

Glasuje se za ideje.

Nastas Petrovič, bivši minister notranjih zadev, je dolgo časa bival v Južni Srbiji in Macedoniji ter tamkaj pripravljati tla za skupen nastop vseh strank in vseh ljudi, ki so protivniki sedanje nasilniške in protiljudske vlade. Njegova namera se mu je celotno posrečila. Vse, kar je nasprotno nasilju in korupciji, vse, kar je za red in poštenost v naši državi in njeni upravi, vse, kar je za sporazum kot edino sredstvo za ureditev hotranjih razmer v državi, vse se je zbralo okoli njega in drugih voditeljev, ki so z njim istega mišljenja. Ko se je sredi decembra vrnil v Beograd, je izjavil, da bodo ljudje tam doli složno glasovali za predložene kandidatne liste ter se ne bodo niti ozirali na osebe kandidatov, ker glasujejo za ideje, za načela.

Spričevalo, ki ga je s tem dal Nastas Petrovič prebivalcem Južne Srbije in Macedonije, je za te ljudi nad vse častno. To spričevalo izkazuje visoko stopnjo politične uvidevnosti in izobraženosti prebivalstva v teh pokrajinah, ki se navadno smatrajo za zapuščene in zaostale. Ako ti ljudje, ki po večini ne znajo ne brati in ne pisati, vendar dobro znajo, za kaj gre pri teh volitvah, ali Slovenci tega ne bi znali?!

Naše ljudstvo dobro ve, da gre pri teh volitvah za borbo idej in načel. Postranča stvar je, kdo zastopa ta načela, katera stranka je nositeljica teh idej in kateri voditelji vodijo politično bitko. Prvo in poglavitno so ideje, načela.

Pri sedanjih volitvah se vodi borba za idejo avtonomne Slovenije, za politično samostojnost in samovlast slovenskega ljudstva. Gre torej za obstoj, razvoj in napredek slovenskega naroda v tej državi. Komur je do tega, da pride slovenski narod v tej državi do tiste veljave, ki mu gre kot narodu s tisočletno zgodovino, z narodno kulturo in najvišjo ljudsko izobrazbo, ki jo sploh ima kak narod v tej državi, komur je do tega, da slovenskemu narodu pripede enakopravnost ne samo na papirju, ampak v istin-

skem državnem življenju, komur je do tega, da postane slovensko ljudstvo gospodar svoje usode in zato gospodar na lastni zemlji, ta bo 8. februarja tem idejam poklonil svojo volilno kroglico ter jo naklonil Slovenski ljudski stranki.

To je stranka slovenskega ljudstva, njegova zvesta zaščitnica, požrtvovalna prijateljica in odločna boriteljica za njegova prava. Kot stranka slovenskega ljudstva sprejema v svoje okrilje vse, kar je rodila slovenska mati, vse kar misli in čuti slovensko, vse, kar ljubi naš slovenski rod in naš slovenski dom. Pred njenimi očmi so vsi stanovni slovenskega ljudstva enakopravni in ona se z materinsko ljubeznijo briga in bori za pravice vseh. Slovenija in nje-no ljudstvo ima v njej najboljšo in najvamejšo zatočišče.

In ravno za Slovenijo in za slovensko ljudstvo gre borba pri volitvah. Ako ideja avtonomne Slovenije, načelo samovlasti slovenskega ljudstva pri teh volitvah ne bi zmogla, in to še sijajnejše, kakor leta 1923, ako bi in ideja le nekoliko nazadovala, bi centralizem dvignil zmogoslavni krik, ki bi bil smrtonosen za slovenski narod. Kdor je torej Slovenec, bo šel z nami ter glasoval za naše ideje.

Ova izgleda!

Meseca julija tega leta je sklenila Pašič—Pribičevićeva vlada, naj dobi vsak minister, kateri gre izveč države po kakšnih opravkih, poleg svoje ministrske plače še dnevno doklado 5000 — reci pet tisoč — dinarjev. Ta sklep se je moral predložiti po zakonu o državnem računovodstvu članom glavne kontrole. Po prizadevanju naših poslancev imamo tamkaj tudi poštenjaka Slovenca, in pristaše pokojnega Protiča. Ti so sklenili, da sklepa Pašič—Pribičevićeve vlade ne odobrijo. Povrh je čez nekaj dni ta vlada odstopila. Tako so nameravane ogromne dnevnice izostale in Pašič—Pribičevićevi vladi se je v tem oziru onemogočilo ropanje državne blagajne do sedaj.

Ali je sedanja nova volilna vlada Pašič—Pribičević—Zerjav obnovila sklep, tega ne vemo, gotovo pa vemo, da so se vsi člani Davidovič—Koroščeve vlade silno čudili nad toliko drznostjo in brezvestnostjo ter so tak sklep soglasno obsojali.

Drugi slučaj.

Naša država ima osemnajst ministrstev. Mnoga izmed njih so nepotrebna in bi se dala prav lepo in brez škode združiti in prihranilo bi se veliko. Tako je Davidovič—Koroščeva vlada tudi storila. V njej je bilo samo 14 — štirinajst ministrov in ti so prav lepo in pošteno začeli delati in opravljati svoje posle ter urejevati državo. In nikjer se ni čulo, da onih 4 manjka.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

37

Napeto so vsi sledili Ininemu pripovedovanju in ko je končala, ji je poveljnik križarke odkritosrečno častital k srečni rešitvi.

Zivahen pogovor se je razpletel o plemenitem neznanecu, o črnih in njihovi naselbini in o usodi Arnota.

Poročnik Carpenter je kar gorel za nov rešilni pohod nad črnice. Zaklinjal se je, da za vsako ceno hoče najti prijatelja — ali pa ga krvavo maščevati. Popraševal je Ino o legi naselbine, o številu koč in prebivalcev in o drugih okolnostih, ki bi mu utegnile koristiti pri napadu na črnice. Ine ni vedela mnogo, po noči je prišla v vas in po noči jo je zapustila. Le toliko je znala povedati, da je naselbina precej velika, da je črnicev gotovo par stotin, moških, ženskih in otrok, in da je dan hoda od morja pa do vasi.

Poveljnik križarke je določil, da bo Carpenter, osebni prijatelj Arnotov, vodil pohod nad črnice, dogovorili so se še o vseh podrobnostih ter se ločili pozno v noči. Clayton se je ponujal, da pojde tudi topot seboj, pa odsvetovali so mu. Hudi boji so jih čakali, pot je bila dolga in nevarna in Carpenter ni hotel prevzeti odgovornosti za njegovo življenje, tem manj, ker je bil doma potreben za varuha in svetovalca. Le nerad se je vdal.

Ko so se drugo jutro prebudili, je že stal pri vratih ladijski častnik z dvema pomorščakoma. Prinesel je pozdrave od poročnika Carpenterja, ki da je odšel ob prvi zori v džunglo s štiridesetimi ljudmi, dobro oborožen in preskrbljen z vsem potrebnim za več dni. Pri-

nesel pa je tudi dober zajutrak seboj za sestradane izgance.

Tekom predpoldneva je prišel na obisk poveljnik križarke, povabil profesorja Porterja in njegove ljudi na obed na križarko ter pridjal še eno povabilo. Dejal je namreč, da bi bilo najbolje, če bi se vsa družba preselila na ladjo.

Dolgo da itak več ne bodo ostali na zapuščenem obrežju, je pravil, ker nima pomena. Križarka se mora vrniti na Francosko in koj ko se vrne Carpenter, bodo odpluli.

»Mislim«, je končal, »da izpolnim srčno željo vam vsem, ako kolikormogoče pospešim odhod. Dovolj ste pretrpeli! Domov se vam mudi. Jutri računam da se vrne Carpenter — in pojutrišnjem bomo odpotovali.«

Vsi so bili zadovoljni.

Ine pa je porabila ugoden trenutek, ko je mogla sama govoriti s kapitanom.

»Utegne biti«, je pravila, »da pride s Carpenterjem in Arnotom tudi beli neznanec, ki nam je toliko dobrega storil. Morebiti bi tudi on rad zapustil te negotoljubne kraje. — Ali bi ga vzeli seboj, gospod kapitan?«

»To se razume samo po sebi!« je odgovoril in se smehljajal. »Posebno še, če ima tako dražestno priprošnjico!«

Tedaj je bila tudi Ine zelo zadovoljna.

Pa še nekdo se je oglasil, — gospod Filander.

»Kapitan«, je dejal, »če se prav spominjam, ste pravili, da so vam uporniki povedali tudi o zakopanem zakladu. Časa imam dovolj. Ali bi ga ne šli iskati?«

»Pa res!« je vzkliknil stari gospod profesor. »Čisto sem pozabil nanj! Gospod kapitan! Posodite nam pa mož in enega upornikov, vaših ujetnikov! Zaklad je moje zadnje upanje.«

»Z veseljem!« je dejal kapitan.

In še tisto uro so šli kopat zaklad.

V napetem zanimanju so stali krog jame, napeto so sledile oči vsakemu udarcu motike. Celo kapitana se je lotevala lahna razburjenost.

Z rastočo vnemo so kopali pomorščaki, dva od upornih mornarjev sta pomagala. Globlje in globlje so rili v zemljo —

Pa zaklada ni bilo —

Končno sta izjavila uporna mornarja, ki sta bila poleg tudi pri zakopavanju, da globlje niti sami niso kopali. Na prsti se je videlo, da govorita resnico. Zadeli so na svežo, trdo plast zemlje.

Motike in krampi so obstali, vsi so se spogledali.

Zaklad je izginil — Najhuje pobita sta bila uporna mornarja.

Ugibali so to in ono. Da od upornikov nobeden ni dvignil zaklada, to je bilo vsem jasno. Pobitost in žalost obeh ujetnikov je bila odkritosrečna. Sicer pa nobeden ni mogel zapustiti križarke neopažen. Tudi moštvo bojne ladje ni prišlo v poštev.

»Le eno je mogoče«, je dejal končno Clayton. »Črnici so ga ukradli! Zelo verjetno je, da so opazovali uporne mornarje. Prišli so ponoči, izkopali zaboj ter ga odnesli!«

Claytonova misel se je vsem zdela še najverjetnejša. Profesor Porter je žalostno majal z glavo in molčal. Le Ine je vedela, kaj pomeni izguba zanj — in zanjo.

Kar je še ostalo dneva, so ga hoteli uporabiti za selitev.

Clayton kot najbližji sorodnik in dedič svojega strica Johna Claytona je odločil, da bodo vso kočjo izpraznili in vse stvari znosili na ladjo. Vzel jih bo, je dejal, seboj domov za spomin.

Pa Ine je ugovarjala.

Kako pa Pašič—Pribičević—Žerjavova vladal? Tej pa ni bilo zadosti 18 ministrov, temveč ta jih ima celo 21 — reci enindvajset. Zraven tega še pet takoimenovanih državnih podtajnikov, kateri imajo skoraj isto oblast in iste pravice, kakor ministri sami. Tako imamo sedaj takoimenovane ministre brez portfelja. Po domače se to pravi: imamo ministre, ki imajo plačo, imajo avtomobil, imajo dnevnice, a nimajo ne pisarne, ne drugega dela, kakor samo agitacijo za velesrbsko ureditev države in za zmago onih, ki ščitijo državne take in sami tako brezvestno zlorablajo državni denar.

Tukaj smo navedli samo dva vzgleda. Imeli bi jih še več, toda prepričani smo, da bi nam »Gospodarja« zaplenili in naše ljudstvo potem ne bi izvedelo niti teh dveh razlogov.

Nauk: bodimo složni proti škodljivcem ljudstva in države.

Volilci SLS!

Naša škrinjica je

1.

!! prva !!

Slovinci s se nečemo pos bit', pa tudi pohrvatiti ne!

Slovinci smo se dolga desetletja borili proti pomčevanju. Odločno se bijemo tudi proti grdi nameri Pašičevcev in Pribičevcev, da bi nas posrbili. Mi ne sovražimo Srbov, ampak smo prijatelji pravega bratskega sporazuma. Hočemo in zato se bomo tudi borili, da se nas Slovencev nikjer ne bo zapostavljalo. Saj niso priberačili v to državo. Mi hočemo Slovinci ostati, hočemo imeti s Srbi in Hrvati enake pravice. Slovenskega je-

»Mogoče je«, je pravila, da se beli neznanec vrne šele, ko homo mi že odpluli. Boječ je, plah. Morebiti si ne bo upal priti koj s Carpenterjem in Arnotom. Morebiti tudi da vobče ne bo hotel z nami. Stvari, ki so v koči, so njegova last, tako je napisal na vrata, ko smo prvokrat prišli sem. Kako bi bil žalosten in nesrečen, če bi mu vse odnesli —! Tudi hvaležni mu moramo biti in mu že radi tega pustiti njegove stvari. Mnogo dobrega nam je storil!

Predlagam, da počakamo s selitvijo, dokler se ne vrne Carpenter, in šele potem ukrenemo, kaj bo s stvarmi gospoda Johna.

Med takimi pogajanji je minil dan in stvari so ostale v koči.

Tisto noč so izgnanci prvokrat spet spali v udobnih posteljah in ni čuda, da so se zbudili šele pozno drugega dne.

Prvo vprašanje je seve bilo, ali se je poročnik Carpenter že vrnil.

Ni ga še bilo. Se še tudi ni mogel vrniti. Pot do naselbine je bila dolga in težavna in kdo ve, ali ni bilo treba iti iskat Arnota še dalje v pragozd.

Vkljub temu je celo kapitan sam proti večeru kazal vznemirjenje. Vsaj sela bi bil lahko poslal Carpenter, je pravil. Ze se je dogovarjal, da pošlje ob prvem svitu drugega dne novo četo za Carpenterjem, ko počil strel na obali.

Stráža na robu džungle je dala dogovorjeno znamenje. Carpenter se je vrnil.

Njegovo poročilo je bilo kratko, kruto in krvavo.

Ob poznem mraku so prišli do naselbine. Sled je bila čisto razločna. Obkolili so vas in jo ponoči napadli.

Na mah so se polomila lesena vrata pod težkimi udarci, kratak pa hud boj se je vnel na ulicah in potih med kočami.

zika si ne dajmo, kaj ne v soči, ne v uradih. Hoke proč od tega, kaj se misli!

Pa tudi ne zamisliti se močnejši Radič naznanja po svojih listih, da govori, da nam bodo vsi Prekmurje in druge dele Slovenije. On pravi, da je to hrvatska zemlja, da smo mi hrvatski. Kako mi ne moremo biti Nemci, kakor smo mi bili. Trbo tudi ocklanjamo, da bi nas Radičevci imeli hrvatski. Mi hočemo in bomo ostali Slovenci!

Stefan Radič najraje gre preobračati Srbe, nas Slovence naj paslijejo pa miru. Mi bi imeli več pravic do hrvatske zemlje, kaj so kraji med Solto in Zagrebom pravzaprav slovenski. Inim ljudje ne govori »šta« in »što, ampak »biho« naš slovenski »kaj«.

Ko bodo prihajali hrvatski krošnjari na Slovensko agitirati za Radiča, povejti jim povsod: Bratje Hrvatje, ostanite lepo na Hrvatskem, ne hodite k nam delat zgage. Mi imamo svojo slovensko stranko, ne potrebujemo ne velesrbske Radičeve, pa tudi ne hrvatske Radičeve stranke. Pehvatili ne puščimo naše zemlje, ne naših otrok, ne naših uradov. Slovenci smo, Slovenci hočemo ostati, kaj nas je rodila slovenska mati!

SODOBNA PRAZMOTRIVANJA NAPREDNEGA KMETOVALCA.

Nastopili so dolgi zimski večeri, ki se odlikujejo na vasi po svoji posebni pestrosti in svojih stoletnih kmetijskih običajih. Konej so minila presenečenja, ki jih je pripravil svojim ljubljencem sv. Miklavž, že je nepočil god nedolžnih otročičev, ki poteče vintam prav živahno, pisticviši za seboj včas sledove na koži razvnetih slavljencev. Ob priliki luščenju bučnic in fižola spleta nadebudna mladež mična voščilca k N. vemu letu in posameznim praznikom. Sklene matere pa pitejajo bale in različna poročne darove svojim hčeram in sinovom.

Kaj delajo ob takih prilikah umni kmetovalci? Mar tudi oni se sprijajo o darovih sv. Miklavža, ali čakajo na darilca božje a detetca? Ne. Napreden kmetovalec na pričakuje od nikogar gmoine odpomoči iz stiske za vsokdanji živež, marveč se zanaša edinole na svoj bister razum in na svoje mišičave roke. Umen kmetovalec govori sploh nerad o stvarih, ki jih je rodila in našo zopet pogoltnila takoimenovana »zlata doba«, temveč trezno presoja sedanji težaven položaj kmete ter dela načrte za bodočnost na popolnoma trdni podlagi. Kajti časi se naglo spreminjajo in temu primerno se mora ravnati način vsakega življenja na zemlji.

Umeni kmetovalec napravlja v zimskem času načrte za bodočo kmetijsko delovno dobo. On vrši polemtakem poleg navadnih tekotih poslov tudi nepravdne, izvanredne poste.

K tem poslom prištevamo: Preiskovanje zemlje z ozirom na hranilne snovi in druge sestavine v njej, preiskovanje domačih gnojil in njihovih sirovih, različnih krmil in krmilnih pripomočkov, določitev kalivosti semen, določitev tolsčobe, mlečnega sladkorja, beljakovin (albuminov), sirnine (kaseina) v mleku, nadalje analizo pitne vode, preizkušnja vina glede vsebine alkohola, sladkorja, prostih in izhlapnih kislin, kakor tudi kemijske analizo modre gelice, določitev drobnosti švepla za vinograde itd. itd.

Preiskava njivske zemlje je najboljše kazalo za gnojenje v splošnem, posebno pa tudi za gnojenje s posameznimi umetnimi gnojili. Nikdo naj ne gnoji svoje zemlje z umetnim gnojem, ne da bi jo dal poprej preiskati po kemičnem preizkuševališču.

Francoze je podžigala misel na nesrčnega Arnota, črnec pa je iznenadil nepričakovani napad in vrhu tega so se le slabo ustavljali puškami in samokresom s svojimi puščicami in sulicami. V manj ko pol uri je bila vas v rokah Francozov.

Črnecv je mnogo padlo v boju, drugi so pobegnili, nekaj pa so jih Francozi zajeli.

Začelo se je iskanje in popraševanje za Arnotom. Skrbno so pregledali vso vas, prebrskali vsako kočo, pretaknili vsak kotiček, pa Arnota ni bilo nikjer —.

Popraševali so z znamenji ujetnike, našli tudi črnca, ki je z Ino govoril v svoji polemljeni angleščini, pa ničesar gotovega niso zvedeli o usodi svojega tovariša. Razburjeno kričanje in krilenje z rokami in pac angleških besed o »neznanem strahu«, o »zlih duhovih«, ki prebivajo v džungli, — to je bilo vse, kar so dobili v odgovor na svoje popraševanje. Bolj in bolj se je Francozom utrjevalo prepričanje, da so črnec njihovega tovariša ubili in — smrti.

Prenočili so v naselbini, drugo jutro pa so se vrnili na obrežje. Izprva so nameravali vse črnec pobiti ter se krvavo maščevati za Arnotovo smrt. Pa opustili se te maščevalne naklepe, zadovoljili so se z žrtvami, ki so padle v nočnem boju, trdo so povezali ujetnike, da bi ne mogli kmalu za njimi, in so odšli. —

Zalostno poročilo Carpenterjevo je potrdilo poveljnika križarke v njegovem sklepu, da nenadoma odpotuje.

Ine se je vidno prestrašila.

Zamanj so iskale njene nemirne oči junaškega rešitelja, ko se je vrnil Carpenter s svojimi ljudmi. Otožna zamišljenost je legla na njen mladi obraz.

Vedela je, da bi se bil gotovo vrnil, če bi ga ne bila zadržala nepremagljiva ovira. O — poznala je svojega belega junaka! Zenska, in če je tudi samo mlada dekle,

Določitev najvežnjih hranilnih snovi za kmetijske rasilne, dušika, fosforove kisline, kalija in apna stane 18 dinarjev, za člane kmetijskih podružnic pa polovico manj. Vposlati se mora najmanj 2 kg zemlje v primerni vrečici ali zaboji najbližnjemu drž. kmetijsko-kemičnem zavodu (Maribor, Ljubljana). Stroške odpošiljatve nosi odpošiljatelj sam.

Za določitev solitnega dušika v hlevskem gnoju se plača 7 dinarjev (člane kmetijskih podružnic plačajo polovico, t. j. 3.50 din.). Poslati je treba najmanj 400 gramov gnoja v stekleni posodi.

Preiskava krmil z ozirom na vsebino sirovega proteina, sirove tolsče, brezdušičnega izvlečka, sirovega vlakna, ki je neprebavno, vseh beljakovin in amidov stane 30 din. (polovica 15 din.). Poslati je najmanj 500 gramov dotičnega krmila v stekleni posodi.

Če nakupimo semensko žito ali travno seme, je zelo važno za nas vprašanje kalivosti semena. Kalivost se navadno jamči v odstotkih. Določitev stane 2 din. Poslati moramo 250 gramov v papirnati vrečici.

Napredni gospodarji izmenjavajo krave, ki molzejo slabo, vodeno mleko z dobrimi molznicami. Kot dobre molznice veljajo krave, ki dajejo letno 1800 litrov mleka, ki mora vsebovati najmanj 3% tolsčobe. Za določitev tolsčobe po Gerberju se plača samo 1 din.

Naprednemu kmetovalcu tudi ni vse eno, kakšno pitno vodo ima na svojem dvorišču in kakšne kakovosti so različna sredstva za pokončevanje rastlinskih in živalskih škodljivcev.

Vesten družinski oče se zanima celo za odpadke svojih malčkov, kajti od teh je odvisna prebava in njih telesno zdravje. On motri pazljivo razne barvane otroške igrače, ki bi utegnile škodovati zdravju otrok ter jih v sumljivih slučajih vposlje kemičnemu preizkuševališču v preizkavo.

Na dlani leži zategadelj, da je od pravilnega razumevanja takšnih in enakih gospodarskih vprašanj odvisno gospodarsko in zdravstveno stanje posameznih kmetijskih družin. Blagostanje na kmetih pomenja obenem tudi Blagostanje države, ki je sestavljena po ogromni večini iz kmetijskih družin.

To so vprašanja, ki jih pretresa umni kmetovalec ob dolgih zimskih večerih.

Vek, Stampas, ekonom.

ASPIRIN 0,5

Moja je prehlada prešla!

Hitro in sigurno odstranijo jo izvrstne Aspirin-tablete Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko.

ima bistre oči —. Ni vsega povedala oni večer, ko je pravila svoje dogodivščine —.

Vrnil se bo —!

Križarka ni smela odpotovati —! Za vsako ceno jo je bilo treba še zadržati, vsaj za teden dni —.

Krčevito je iskala, pod kako pretvezo bi se dal zavleči odhod. Pravega vzroka ni smela, — ni mogla povedati. Saj niti sama pravzaprav ni vedela, zakaj se tako zelo boji, da bi beli neznanec prišel prepozno —.

In česar ni uganil izkušeni ladijski kapitan, to je uganilo mlado dekle —.

»Gospod kapitan«, se je pogumno oglasila, ko je poveljnik križarke napovedal, da koj odpotujejo, — ali se vam ne zdi mogoče, da bi poročnik Arnot še živel? Kdo ve, kaj se je zgodilo! Morebiti pa je rešil beli neznanec tudi njega —. Morebiti leži kje ranjen v divjini, ne more potovati, in beli neznanec mu strže —. Kako strašno bi bilo za gospoda Arnota, če bi recimo čez teden dni prišel h koči in na obrežju ne bi našel nikogar več —!

Kapitan se je zamislil.

»Kar pravite, gospodična, je vsekakor mogoče —. Dvoje se mi čudno zdi. Naši ljudje niso našli v naselbini nobenega sledu o Arnotu. Niti njegove obleke ne —. To je eno. Drugo pa je tole. Vaš rešitelj je odhitel v gozd, ko je slišal streljanje, — vkljub temu da je bil že pripravljen iti z vami. Sami ste dejali, da je šel na pomoč našim ljudem. Plemenit človek je, to sem spoznal iz vašega pripovedovanja. Vam vsem je več ko enkrat rešil življenje. Verjetno je torej, da je uporabil vse svoje moči in zmožnosti ter rešil tudi gospoda Arnota. Če bi ga ne bil mogel rešiti, bi bil mislim vsaj povedati prišel —.

(Dalje prirednj.)